

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjan ja liitteen Yksityinen perhepäivähoito Kuopiossa päivitys 1.1.2026 alkaen.

Mari Kerman, palveluohjaaja
Heidi Miettinen, palveluohjaaja
Jaana Skottman, palveluohjaaja
Anne Losoi, suunnittelija
Tiina Mikkilä, palvelupäällikkö
Marika Savukoski, kasvatusjohtaja

Merkkien selitykset

++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus	- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus	- - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
o Neutraali vaikutus	

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2035 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen - Elinympäristö ja osallisuus - Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot - Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo - Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	o	
2	Elinvoimainen ja kasvava - Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö - Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys - Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus - Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat - Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	+	Palvelusetelin sääntökirjaan tarkennetut ja selkeytetyt käytännöt varmistavat palvelujen sujuvuuden ja luovat yhdenmukaisuutta.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas - Kiertotalous ja resurssiviisuus - Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta - Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	o	

4	Uudistuva ja yhdessä tekevä • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous	-	Talouden suunnittelun ennakointi vaikeutuu (indeksileikkuri, omavastuuosuuden kattohinta, yksityisten perhepäivähoitajien palvelusetelin maksatuksen pidättäminen yli 5 pv poissaoloissa).
	Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	o	

Johtopäätös ja perustelut:

Palvelusetelin sääntökirjaan tarkennetut ja selkeytetyt yhteiset käytännöt varmistavat palvelujen sujuvuuden ja luovat yhdenmukaisuutta. Palveluntuottajien talouden ennakointi vaikeutuu.

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten sosiaaliset ja terveysvaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:

Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki___ Lapset_x__ Nuoret___ Aikuiset__x_ Ikääntyneet___

Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	+	Yhdenmukaiset sopimukset ja käytänteet luovat selkeät raamit palvelun tuottamiselle
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	+	Varhaiskasvatuspalvelua voidaan tarjota lähipalveluna.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	
4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	o	
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	++	Sääntökirja koskee kaikkia yksityisiä palveluntuottajia ja heitä on kuultu päätösprosessissa.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	--	Palveluntuottaja voi periä perheiltä kunnallista asiakasmaksua korkeampaa omavastuuosuutta palvelusta ja palveluntuottajalla on erilaisia maksukäytäntöjä esim. loma-aikoina.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	-	Kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuspalveluiden tarjonta on epätasaista eri kaupunkialueilla.

Johtopäätös ja perustelut Perheille tarjoutuu mahdollisuus lähipalveluun. Joissakin tapauksissa yksityinen palvelu maksaa perheille enemmän. Yksityisillä palveluntuottajilla on mahdollisuus periä kunnallista asiakasmaksua korkeampaa omavastuusuutta palvelusta. Joillakin kaupungin alueilla ei ole mahdollisuutta valita kunnallisen tai yksityisen varhaiskasvatuspalvelun välillä, koska tarjonta on epätasaista.			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	+	Varhaiskasvatuksen palvelusetelilain mukaan kunnan tulee palvelusetelin arvoa määrittäessä ottaa huomioon muun muassa lapsen tuen tarve.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	+	Mahdollistaa perheille lähipalvelun, jos yksityisiä palveluntuottajia on omalla asuinalueella täydentämässä kunnallista palvelutarjontaa.
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	o	
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla) Perheille mahdollistuu lähipalvelu, jos yksityisiä palveluntuottajia on omalla asuinalueella täydentämässä kunnallista palvelutarjontaa. Asiakkaalle myönnettävä palveluseteli on oltava kohtuullinen. Omavastuusuudelle on määritelty kattohinta.			

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätös ja perustelut Ei suoria vaikutuksia maaseutuun			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	+	Perheille tarjoutuu mahdollisuus lähipalveluun.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	o	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	o	
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	o	
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	
Johtopäätös ja perustelut Perheille tarjoutuu mahdollisuus lähipalveluun.			

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne)	o	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+	Talouteen vaikuttavat sääntökirjaan tarkennetut kirjaukset mahdollistavat säästötoimenpiteitä Kuopion kaupungille.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	o	
Johtopäätös ja perustelut Palvelusetelin arvoa tarkastellaan vuosittain, mutta tarvittaessa voidaan käyttää indeksileikkuria. Sääntökirjaan on tarkennettu kirjauksia palvelusetelin maksamiseen liittyviä käytäntöjä.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetarkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	+	Sääntökirjassa sovitut selkeät sopimukset ja käytänteet antavat tietoa mihin ympäristöön palveluntuottajat omaa palveluaan suunnittelevat. Rekisteröintimenettelyyn siirtymisen myötä uusi palveluntuottaja saa aloittaa toiminnan, kun kunta on tarkastanut toimipaikan.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	+	Sääntökirjassa sovitut selkeät sopimukset ja käytänteet antavat tietoa mihin ympäristöön palveluntuottajat omaa palveluaan suunnittelevat.
3	Työpaikkojen muodostumiseen	-	Kilpailukyky heikkenee.
4	Yritysten kehittämiseen	-	Talouden ennakointi vaikeutuu.
5	Yritysten työvoiman saantiin	-	Kilpailukyky heikkenee.
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	-	Asiakasmaksun mahdollinen erisuuruinen määrä eri palveluissa voi vaikuttaa perheen valintoihin.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	
Johtopäätökset ja perustelut Sääntökirjassa sovitut selkeät sopimukset ja käytänteet antavat raamit toiminnan suunnittelemiselle sekä tietoa mihin ympäristöön palveluntuottajat omaa palveluaan suunnittelevat.			

